

Dominik Szulc

Lubelskie Towarzystwo Genealogiczne

Rocznik Lubelskiego Towarzystwa Genealogicznego 3, 173-178

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Lubelskie Towarzystwo Genealogiczne

Działalność wydawnicza Lubelskiego Towarzystwa Genealogicznego w 2010 r. podporządkowana była pod przygotowanie i publikację t. II naszego Rocznika..., którego uroczysta promocja odbyła się 20 grudnia 2010 r. w Instytucie Historii UMCS w Lublinie¹. Było to możliwe dzięki życzliwości Dyrekcji Instytutu, szczególnie jego wicedyrektora Pana dra hab. Mariusza Korzeniowskiego, który wygłosił podczas spotkania *Słowo od Gospodarza*. Ogółem na promocję przybyło ok. 30 osób – pracowników naukowych, doktorantów i studentów lubelskich uczelni, członków LTG, jego sympatyków, nie zrzeszonych genealogów-amatorów oraz dziennikarzy.

Część merytoryczną promocji, którą poprowadził piszący te słowa, stanowiły interesujące wystąpienia pracowników IH UMCS – dra hab. Dariusza Kupisza pt. *Księgi metrykalne z czasów staropolskich w Archiwum Parafii św. Jana Chrzciciela w Radomiu*, oraz dra Roberta Jopa zatytułowane *Czy warto wydawać metryki parafialne? Kilka uwag na marginesie najnowszych edycji*.

Naturalnie, organizatorzy spotkania nie zapomnieli o zasłużonych dla LTG oraz *Rocznika...*, jak Pani Krystynie Krzyżanowskiej oraz Panach Dariuszu Wolaninie, Mariuszu Momoncie, Rafale Duszczy czy dr. Longinie Szubartowski, którym wręczono okolicznościowe listy gratulacyjne oraz upominki książkowe w postaci edycji ksiąg metrykalnych wojnickich i radomskich przekazanych LTG przez dr Ewę Zielińską oraz dra hab. D. Kupisza, za co składamy im w tym miejscu serdeczne podziękowania.

Rok kalendarzowy 2011 r. otwarły zintensyfikowane prace nad dalszą realizacją projektów przygotowanych we współpracy z Utah Genealogical Society, dzięki którym LTG jako pierwsza taka organizacja w Polsce podjęła akcję digitalizacji i indeksacji historycznych ksiąg metrykalnych pochodzących z ziem polskich. W ramach uruchomionych dotychczas dwóch projektów („Lublin” i „Lubelszczyzna”) przedmiotem naszych działań objęliśmy księgi metrykalne z terenu diecezji lubelskiej z lat 1830-1948. W obu projektach uczestniczy obecnie ok. 140 osób, które zindeksowały już ponad 20 tys. metryk. Efekty tej pracy mają zostać w przyszłości

¹ Zob. <https://picasaweb.google.com/118445904087340629647/Rocznik?authkey=Gv1sRgCIqWypPwzKC-mxgE> (fot. Maciej Kordas).

Wicedyrektor Instytutu Historii UMCS dr hab. Mariusz Korzeniowski

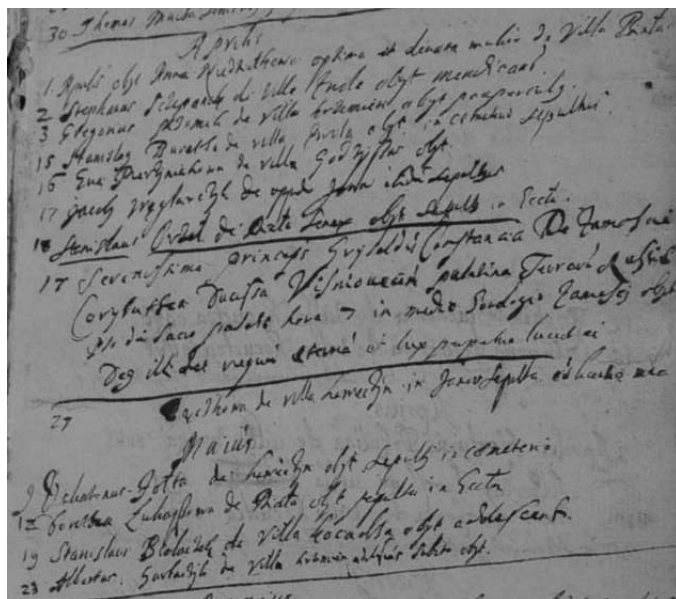
Dr hab. Dariusz Kupisz (IH UMCS)

Dr Robert Jop (IH UMCS)

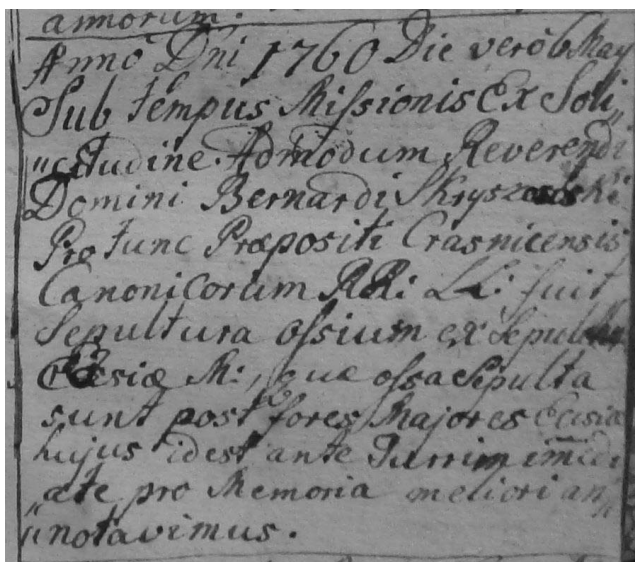
Dariusz Wolanin odbiera z rąk prezesa LTG Dominika Szulca gratulacje i podziękowania za pracę na rzecz TG

Fragment współprawnych wpisów zgonów i ślubów parafii w Białej z lat 1654-1723 (Archiwum Parafialne w Janowie Lubelskim, sygn. 1, s. 15). Widoczny wpis memorialny odnoszący się do śmierci 17 kwietnia 1672 r. w Zamościu księżnej Konstancji z Zamoyskich Wiśniowieckiej, matki króla Michała Korybuta, dobrodziejki klasztoru dominikanów w Janowie (ob. Lubelskim) w parafii białskiej, córki jego fundatorki Katarzyny z Ostrogskich Zamoyskiej, której spowiednikiem był członek tamtejszego zgromadzenia o. Franciszek Grabiecki (fot. Muzeum Regionalne w Janowie).

udostępnione ogółowi zainteresowanych w specjalnej bazie internetowej, dzięki której osoby pragnące stworzyć swoje drzewo genealogiczne uzyskają łatwy i bezpłatny dostęp do niezbędnych informacji, bez konieczności samodzielnego przeprowadzania kwerendy źródłowej i tłumaczenia ksiąg spisanych niegdyś w różnych językach (łacina, rosyjski).

W latach 2013-2014 planuje się sfinalizowanie podjętych przez organizowany od wiosny 2011 r. przez piszącego te słowa zespół ekspertów badań nad jedną z najstarszych na Lubelszczyźnie ksiąg metrykalnych parafii Wszystkich Świętych w Białej (ob. Janów Lubelski) z lat 1654-1723. Efektem tych prac będzie książka, wydana prawdopodobnie przez Muzeum Regionalne w Janowie Lubelskim, która składać się ma w założeniu z 4. odrębnych analiz interesującego nas źródła – ogólno-historycznej, demograficznej, paleograficznej oraz językoznawczej. Będzie to dopiero pierwsza publikacja, która w tak kompleksowy sposób omówi jedno z podstawowych źródeł służących poznaniu dziejów Janowa i jego najstarszego kościoła, a nie będzie tylko edycją metryk poprzedzoną komentarzem historycznym, jak to powszechnie miało miejsce w Polsce dotychczas. Szczęśliwie lokacja miasta Janowa (1640) oraz fundacja i wzniesienie tamtejszego kościoła i klasztoru (1647-1700) zbiegły się w czasie niemal dokładnie z zaprowadzeniem interesującej nas księgi metrykalnej, a wła-

Fragment Liber mortuorum parafii Wniebowzięcia NMP w Kraśniku z lat 1747-1781 (Archiwum Parafialne w Kraśniku, brak sygnatury, s. 39). Widoczny wpis dotyczący dokonanej po 6 maja 1760 r. eksportacji kości osób pochowanych w kryptach kościoła poza jego mury, przed jeden z portali wejściowych, być może od zachodu (fot. Piotr Rachwał).

Graffita komemoracyjne z dekoracją wkłęsto rzeźbioną ze ściany południowej korpusu nawowego kościoła WNMP w Kraśniku z 177[2?] r. (fot. Dominik Szulc).

ściwie jej składek (1654-1658), tak więc mamy nadzieję, że prowadzone przez nas badania przyniosą odpowiedzi na pytania dotyczące pierwszych lat istnienia kościoła, funkcjonowania kancelarii parafialnej w Białej, frekwencji i kryteriów dokonywania pochówków w kryptach kościołów parafii i wokół nich, kontaktów świątyni janowskiej z polską prowincją dominikanów oraz pochodzenia społecznego i geograficznego pierwszych mieszkańców miasta Janowa. Służyć mają temu także kompleksowe badania georadarowe i geofizyczne kościoła janowskiego, dotychczas nigdy nie objętego nawet sondażami archeologicznymi, o przeprowadzenie których, być może już latem 2012 r., zabiegamy obecnie wraz z dyrekcją Muzeum janowskiego u specjalistów z Wydziału Ochrony Środowiska Politechniki Lubelskiej.

W 2011 r. dwóch członków Towarzystwa – dr Piotr Rachwał (Instytut Historii KUL) oraz piszący te słowa zaangażowali się w badania archeologiczne prowadzone przy kościele Wniebowzięcia NMP w Kraśniku. Jako pierwsi w regionie wykorzystaliśmy w badaniach w kryptach tej świątyni parafialne *Libri mortuorum* z XVIII w., co pozwoliło zidentyfikować kilku spośród anonimowych pogrzebanych osobników oraz precyzyjnie datować translokację eksplorowanej na zewnątrz kościoła warstwy kostnej². Kwerenda w tych księgach nie przyniosła natomiast dotychczas spodziewanych rezultatów jeśli chodzi o weryfikację imion, nazwisk i dat wyrytych zapewne w XVII-XVIII w. na licu ścian korpusu nawowego kościoła kraśnickiego, które wiązać należy z pochówkami na tutejszym cmentarzu przykościelnym lub/oraz w kryptach tej świątyni³.

Dominik Szulc

(Lubelskie TG/Instytut Historii UMCS)

---

2 Cyt. <http://sanktuarium.krasnik.pl/> (*Remont kościoła – Nowe odkrycia, lipiec 2010*).

3 Cyt. D. Szulc, *Ściany odsłaniają swoje tajemnice*, „Pani Kraśnicka”, nr 15 (2011), s. 33-35.